

Діло

Виходить щодня рано крім понеділів.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:

Львів, Ринок 10., II. пов.

Конто почт. шльа. 26.726.

Адреса тел. „Діло—Львів“.

Число телефону 261.

Рукописів редакція не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА

в Австро-Угорщині:

місячно	3 60 К.
чвертьрічно	10 —
піврічно	20 —
цілорічно	40 —

у Львові (без доставки):

місячно	3 — К.
чвертьрічно	9 —
піврічно	18 —
цілорічно	36 —

в Німеччині:

піврічно	20 — М.
цілорічно	40 —

За зміну адреси платити ся 50 с.

Ціна оголошень:

Стрічка петитова, двошпальтова 40, в надісланім 60, в оповістках 80 с. в редакційній часті 1 К. Повідомлення про військ. і заручини 1 50. Некрологів стрічка 1 К. Сталогоголошення за окремою умовою.

Одні примірники контуе у Львові 12 с. на провінції 14 с.

Видав: Видавничча Спілка „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Василь Паневко.

Львів, 10. серпня 1917

Офензива на Заході і в Румунії.

ВІДОМЛЕНЕ ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ
в 10 серпня.

ЗАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

У Фляндії при змінчивих умовах обсервації змінювала ся також сила боротьби артилерії. Нині рано вона дійшла між Ізером і Лі до залучення найсильнішого ураганного огню. На широких поясах розпочали ся потім сильні наступи ворожої піхоти. В Артезії Англії наступали густими масами на просторі від дороги в Монші до шляху в Арра до Камбре. Наш руйнуючий огонь вдався у місяць, де вони ставали до наступу і зробив спустошене Филі, котрі пішли конступом, потерпіли найтяжчі втрати від нашого оборонного огня та рукопашній боротьбі. Відкинуто їх скрізь.

Між Соасон і Ренс в зах. Шампанії і по обох берегах Мози огонь зростає хвилями до значної сили.

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Оживляється діяльність боева коло Двинська, на південь від Сморгоня і коло Бродів. Підприємств союзних військ придбало нам 200 полонених.

На північний схід від Черновець ішла завзята боротьба. Наші війська вдерли ся в кількох точках до граничного становища Росії. Також в низині Серету над Солькою поперек ворожих прогінтаступів ми посунули вперед. Мж Тротушем і Путиною союзні війська взяли до оборони олені Ромунам кілька становищ на горах. За два останні дні на відтинку Ойгош полонено авіац. 1.400 бранців і здобуто 30 скорострільів.

В групі Макензена по обох сторонах західній з Фокшані до Аджудальні німецькі війська здобули на широкім фронті через Шусту. Ворог даром силкувався здержати наш похід завзятими противниками, кидуючи в бій численні маси.

Всі їх наступи на наші крила не вдали ся, а вони потерпіли найтяжчі втрати.

Боротися за волю України...

БЕРН. „Русское Слово“ доносить, що український міністер війни Петлюра приказав заявити всім українським військам і жовнерам, що німецько-австрійський похід грезить знищенням України, її свободі і революції та вівзав їх, щоб боролися на російським фронті за волю України.

Бонар Ляв про події в Росії.

БЕРНО. Лондонський дневник „Times“ доносить, що Бонар Ляв в палаті громад сказав: „анекдотомо ся серед дуже небезпечної кризи. В наслідок подій в Росії наступила велика зміна в положенню. Всі народи, котрі беруть участь у війні задрожали під тим ударом.“

ІВАНОВИ ФРАНКОВИ

Складки на монумент-портрет приймає Красний Союз Кредитовий у Львові, — число книжочка щадничої 4.000.

Польське гошталдерство невмирує! Засіяна його видвігана історія пок. Річипосполитої; насаджена ним сумна історія польського володіння над австрійською de nomine провінцією Галичини, розвернулось воно широко — од моржа до моржа. Жити понад стан — особисто і національно, вдавати з себе щось більше й важніше ніж ним є Поляк і Польща в дійсности, присвоювати собі право говорити чужим іменем — все те належить до сущних прикмет однинчої і збірної душі сього любого племені.

Не вилічила Поляків і Польщі від гошталдерства назів трагедій сеї великої ріани-пожежі, яка раз на все стерла з обличчя землі чимало застарілих ілюзій багатьох людей і народів Європи. Для наших симпатичних сусідів дотеперішних досвідів очевидно замало. Мабуть прийметь ся нам і їм ще ждати тої хвилі, коли — як пророкує один з визначних віденських професорів права державного, котрий вглядив ся в суть минулих і сьогочасних польських політичних претенсій — польське гошталдерство стріне та сама доля, котра вже стрінула — гошталдерство сербське.

П. д-р Білінський є бувшим презесом кола польського. Можливо, що в сій своїй „бувшій“ ролі він і має право говорити щось іменем Поляків. Але говорити іменем Українців? І серед того перевороту в політичних відносинах, яке дагується від української революції в Росії? Ні! — на щось таке може наважити ся хіба політичний гошталдер, якому гошталдерський рак перегриз м'ясо й кости. Отже п. д-р Білінський, вірний своїй владі і владі свого народу, телеграфує до монарха подяку за визволене Східної — історично і етнічно української Галичини — іменем також „руського“ населення. Не видержав сарак і таки поважив ся виступити в депеші наче щось більше, ніж те, до чого мав право: наче якийсь куратор чи опікун також українського населення. І перед тим п. Білінський рішив ся піти отсе знов за голосом своєї одідиченої крові? Перед тим самим молодим монархом, котрий назив ся глядіти так на річи, якими вони є, незалежно від старанно береженого зверхнього бліхтру і від сполнялого покрову традиційних привілеїв, — котрий отже й бачить і знає, які права п. Білінському прислугують, а які не прислугують. Тай котрий уже прийняв був у своїм часі й слів почувань правного господаря відбитої землі: вислан іменем українського народу депешу У. П. Р., тай котрий на ту депешу великодушно відповів!

Але п. Білінський не був би справдішним Поляком, якби був обмежив ся самим тільки присвоєнем собі права говорити іменем української людности. Він не міг обминути такої знаменитої нагоди, щоб не висловити ще й другого тишчно польського „штампункту“. Полягає сей „штампункт“ на ненависти до назви „український“. Подібно, як орган д-ра Бобжинського, краківський „Сзас“ ніяк не може освоїтись з думкою, що тепер раз на все настав кінець самообманови в трактовань української людности й землі наче інвентаря „вєводства руського“ у фікційній Річипосполитій від моря до моря тай кінець швіндлерському жонгльованню термінами „руський“ і „російський“, — так і п. Білінський телеграфує по німецьки *des ruthenischen Volkes*, і думає, що Бог знає, яку політичну штуку вшкарив. Однеє тріомф був дуже короткий, а скартанє наспіло швидко.

Подібно, як свого часу на телеграму сенату львівського університету, уаурпаторською методою перехрещеного Поляками на університет „Яна Казімержа“, прийшла з цісарської канцелярії ласкава відповідь... на адресу університету ім. Франца І., — так тепер знайшли ся у відповіди цісаря Карла п. Білінському слова *ukrainische Nationalität*.

Хто знає, як пильно важить ся у віденських кабінетових канцеляріях кожде слово і

кождий термін, якого має ужити монарх перед широким загалом, той не буде мати сумнівів що до значіння того супротиставлення польській фразі про „ruthenisches Volk“ цісарських слів про „ukrainische Nationalität“. П. Білінський старий дворак, то й певно зрозуміє лекцію.

Закордонна Україна і поділ Галичини.

В „Новій Раді“ з дня 16. липня с. р. знайшли ми статію про галицькі справи, яку вважаємо пострібним подати нашим читачам. З огляду на те, що становище „Діла“ до питань, порушених в київській українській газеті, добре відоме нашій суспільности, подаємо статію сю без окремих уваг.

Пише „Нова Рада“:

В газетах знов появились звістки про переговори австрійського правительства з Українцями. За „Буковиною“ наводять навіть пункти порозуміння, на які пристає правительство. З тих пунктів маємо важніші такі: засноване ще до кінця війни українського університету у Львові, українізація адміністрації в східній Галичині, вигананє від урядників, щоби вони шанували національні права Українців, забезпечені конституцією.

Очевидно, скільки в тім всім правди і скільки комбінацій невідповідальних кругів — сказати тепер трудно.

Але, вибираючи, треба справу ставити принципіально, на всю ширину, не розмінюючи її на хоч і корисні, але всеж часткові домаганя. Нема що казати, як багато важив би сам факт заснованя українського університету для Галичини, а до останнього часу важив і для нас — проте, домагаючись того, не треба забувати того ширшого домаганя, яке ра у раз займало, з самого 1848 року почали, передне місце в усіх українських програмах у Галичині, — се домаганє повної еманципації українського народу, не повної еманципації українського народу, практично можливе тільки в формі поділу Галичини на підставі етнографічного розмежування. Станеть ся те — буде і свій університет і своя адміністрація і пошана до національних

